egy részében, vagy az ellenőrzés időtartama alatt, illetve annak egy részében kockázatos adózónak minősül.

• Emelt összegű késedelmi pótlék:

A késedelmi pótlék megállapítása időpontjában kockázatosnak minősülő adózóknál a NAV által az adóellenőrzéskor feltárt adókülönbözet után felszámított késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után az általános szabályok alapján számított késedelmi pótlék százötven százalékának háromszázhatvanötöd része.

• A késedelmi pótlék megállapításának rögzített kezdő időpontja:

- A késedelmi pótlék megállapítása időpontjában kockázatosnak minősülő adózónál a terhére adóhiányt megállapító határozatban a NAV nem állapíthat meg későbbi időpontot a pótlékfizetés kezdő napjaként, mint az adó esedékességének, illetve a költségvetési támogatás igénybevételének a napja, azaz nincs lehetőség a késedelmi pótlék összegének méltányossági alapú mérséklésére.
- Adóbírsággal, mulasztási bírsággal, illetve jövedéki bírsággal⁴² kapcsolatos jogkövetkezmények (kiszabás, bírságmérték):
 - Ha az adózó a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában vagy a jogszabálysértés feltárásának, illetve az ellenőrzés megállapításairól szóló jegyzőkönyv keltének időpontjában kockázatos adózónak minősült, az adóbírság és mulasztási bírság kiszabása nem mellőzhető.
 - A kiszabható adó- és mulasztási bírság legkisebb mértéke az egyébként kiszabható bírság felső határának a 30%-a. A rögzített bírságösszeg vagy bírságmérték esetén a bírság mértéke az egyébként irányadó bírság 130%-a.
 - O Ha az adózó a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában vagy a mulasztás feltárásának (jegyzőkönyvezésének) időpontjában kockázatos adózónak minősült, a kiszabható mulasztási, illetve jövedéki bírság felső határa az általános szabályok szerint kiszabható mulasztási, illetve jövedéki bírság felső határának 150%-a.

Például azon kötelezettségszegéskor, ahol a nem természetes személy adózó 500 000 forint összegű mulasztási bírsággal lenne sújtható, a bírság felső határa a kockázatos adózó esetében 750 000 forint, míg az eKÁER bejelentési kötelezettséghez kapcsolódó jogszabályi rendelkezések megsértéséből fakadó mulasztási bírság felső határa a valótlan vagy hiányos adattartalmú bejelentéssel érintett, illetve a bejelenteni elmulasztott, vagy ténylegesen nem fuvarozott áru értékének 40%-a helyett, 60%-a lehet maximálisan.

Például a kockázatos adózó által elkövetett mulasztásos kötelezettségszegéskor az adózó terhére az általános szabály szerinti jövedéki bírság felső határának – a fentiek szerinti gazdálkodó szervezet példájánál maradva – 750 000 forintnak a 150%-a, tehát 1 125 000 forint szabható ki.

• Nem alkalmazható a kedvezményes jövedéki biztosítéknyújtás- és csökkentés:

 A jövedéki szempontú tevékenységek folytatásakor (például adóraktár engedélyes, jövedéki engedélyes kereskedő) a jogszabályban meghatározott jövedéki biztosíték

-

⁴² Jöt. 100. § (7) bekezdése.

összege nem csökkenthető, illetve biztosítékkedvezmény nem alkalmazható, ha az adózó kockázatos minősítést kap. ⁴³

Jövedéki biztosíték-nyújtási kötelezettséghez kapcsolódó jogszabályi mentesség elvesztése:

O Ha az adózó egyszerűsített adóraktári engedélyesként saját előállítású csendes borból a jogszabályban meghatározott mennyiség erejéig palackos erjesztésű habzóbort állít elő, tárol, de kockázatos minősítést kap, akkor a számára biztosított jövedékibiztosíték-nyújtási kötelezettség alól nem mentesíthető. 44

• Nem engedélyezhető jövedéki szempontú kezességvállalás:

 A jövedéki adókockázatért vagy annak meghatározott részéért készfizető kezesség annak az adózónak engedélyezhető, aki – a vonatkozó jogszabályi feltételek teljesítése mellett – nem minősül kockázatos adózónak.

• Jövedéki szempontú engedélyezési státuszba kerülés:

Az adózó abban az esetben, ha kisüzemi bortermelőként palackos erjesztésű habzóbort állít elő, tárol, de kockázatos minősítést kap, akkor haladéktalanul egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelmet kell a NAV-nál előterjesztenie. 46

15. Az eltérő minősítések "ütközése" a bírság kiszabásakor⁴⁷

Ha egyidejűleg kellene alkalmazni⁴⁸ a megbízható és a kockázatos minősítésre vonatkozó szabályt is, a bírságot e rendelkezések figyelmen kívül hagyásával kell kiszabni. Ekkor tehát az ügyfelekre az általános bírságszabályokat kell alkalmazni.

Ilyen eset lehet az, amikor az adózó a jogszabálysértés időpontjában például megbízható adózónak minősült – és ennek alapján a mulasztási bírság felső határa az általános szabályok szerint kiszabható bírság 50%-a lenne – azonban a jogszabálysértés feltárásának időpontjában ugyanezen adózó már kockázatos minősítésű – és így a terhére kiszabható a mulasztási bírság minimuma az általános bírságmérték 30%-a, legnagyobb mértéke pedig az általános bírságmérték 150%-a lenne.

Ilyen esetekben tehát a NAV az általános bírságszabályokat alkalmazza.

16. Megbízható adózók közzététele

A NAV az Art. 261. §-a alapján honlapján közzéteszi a minősítési eljárásban megbízható adózónak minősített adózók nevét, elnevezését, székhelyét, telephelyét, adószámát.

17. Az adózói minősítéssel kapcsolatos jogszabályok:

• Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 150-162. §-ai és a 261. §, 263. §, 264. §, 265. §-a, valamint

⁴³ Jöt. 21. § (3) bekezdés a) pontja, 21. § (10), (11) bekezdése, 28. § (2) bekezdése, 33. § (2) bekezdése.

⁴⁴ Jöt. 134. § (5) bekezdése.

⁴⁵ Jöt. 18. § (17) bekezdés a) pontja.

⁴⁶ Jöt. 137. § (6) bekezdése.

⁴⁷ Art. 162. §.

⁴⁸ Az Art. 155. § (1)-(2) bekezdése és a 161. § alapján.